

Quickscan

In het kader van de Wet natuurbescherming en Omgevingsverordening

Plangebied: Randwijkse Rijndijk 14, Heteren

Opsteller(s): M.J.A. van der Neut

Quickscan

In het kader van de Wet natuurbescherming en Omgevingsverordening

Ondertitel	Plangebied: Randwijkse Rijndijk 14, Heteren
Opsteller(s)	M.J.A. van der Neut
Datum	21-12-2018
Versienummer	01
Rapportkenmerk	ER20181203v01
Aantal pagina's	33
Opdrachtgever	Kubiek Ruimtelijke Plannen
Contactpersoon	P. Wallenburg
Collegiale toets	F. A. van Meurs
Wijze van citeren	Neut, M.J.A. van der, 2018. Quickscan. In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte. Plangebied: Randwijkse Rijndijk 14, Heteren. Rapportkenmerk ER20181203v01. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Ecoresult B.V.
Van Ravesteyn-erf 156
3315 DK Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

© copyright Ecoresult B.V. 2018

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende.

Ecoresult B.V. kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding.....	5
1.2	Doel.....	5
1.3	Leeswijzer.....	5
2	Toelichting onderzoekskader.....	7
2.1	Wet natuurbescherming.....	7
2.2	Omgevingsverordening.....	9
3	Omschrijving plangebied.....	11
3.1	Algemeen.....	11
3.2	Beschrijving.....	11
3.3	Voorgenomen ontwikkelingen.....	12
3.4	Planning.....	13
4	Onderzoeksresultaten beschermde gebieden.....	15
4.1	Wet natuurbescherming.....	15
4.2	Omgevingsverordening.....	15
5	Onderzoeksresultaten beschermde soorten.....	17
5.1	Algemeen.....	17
5.2	Soorten Vogelrichtlijn.....	18
5.3	Soorten Habitatrichtlijn.....	21
5.4	Nationaal beschermde soorten.....	23
6	Conclusies en aanbevelingen.....	27
6.1	Beschermde gebieden.....	27
6.2	Beschermde soorten.....	27
7	Geraadpleegde bronnen.....	31
7.1	Internet.....	31

1 Inleiding

1.1 *Aanleiding*

In opdracht van Kubiek Ruimtelijke Plannen heeft Ecoresult B.V. een quickscan uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Randwijkse Rijndijk 14, Heteren. De aanleiding betreft de sloop en renovatie van de in het plangebied aanwezige bebouwing. Deze ontwikkelingen kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden. Wet- en regelgeving voor flora, fauna en natuurgebieden kan hierdoor worden overtreden. Deze quickscan zoomt in op de (mogelijke) effecten door de activiteiten en op welke wijze gehandeld dient te worden.

1.2 *Doel*

Door middel van een oriënterend bronnen- en veldonderzoek zal worden onderzocht of de voorgenomen ontwikkelingen kunnen leiden tot:

- Overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige soorten flora en fauna. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Of een negatief effect op anderzijds beschermde natuurgebieden op provinciaal niveau (o.a. bijzondere provinciale natuurgebieden, bijzondere provinciale landschappen, belangrijke weidevogel gebieden). In het kader van de Verordening ruimte.

1.3 *Leeswijzer*

In deze rapportage wordt allereerst het kader beschreven waar aan getoetst wordt. Vervolgens wordt het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna worden per beschermingsregime de voor het plangebied relevante beschermde gebieden en beschermde soorten beschreven en beoordeeld. In de conclusie worden de resultaten van dit oriënterend onderzoek samengevat en wordt

(indien van toepassing) geadviseerd welk aanvullend onderzoek noodzakelijk is. Afgesloten wordt met een bronvermelding en een fotobijlage van het plangebied ten tijde van het oriënterend veldbezoek.

2 Toelichting onderzoekskader

2.1 *Wet natuurbescherming*

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze nieuwe wet is een vervanging en samenbundeling van drie voorgaande wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet¹. Tevens heeft er een decentralisatie van het bevoegd gezag plaatsgevonden: per 1 januari 2017 zijn de provincies verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Wnb is op te delen in grofweg drie delen:

2.1.1 Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde dier- en plantensoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

2.1.2 Bescherming van soorten

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de Nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als “andere soorten”). Als bevoegd gezag heeft iedere afzonderlijke provincie (een aantal) algemene soorten uit deze derde categorie vrijgesteld van ontheffingsplicht. Wel geldt altijd voor alle soorten de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs van men verwacht kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen².

1 www.rvo.nl

2 Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Soortenbescherming en verbodsbepalingen volgens de Wnb

2.1.3 Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van de Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. In deze quickscan blijft de bescherming van houtopstanden buiten beschouwing.

2.2 *Omgevingsverordening*

In de verordening ruimte is het Natuurnetwerk Nederland (NNN) vastgelegd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van groene gebieden, voorheen bekend als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het NNN wordt beschermd via het planologisch kader. Het NNN is verankerd in de bestemmingsplannen waarin de regels uit de provinciale Verordening ruimte zijn verwerkt. Het ruimtelijke beleid voor het NNN kent het “nee, tenzij” principe en is gericht op ‘behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke waarden en kenmerken’ van het NNN.

Naast het NNN kan de provincie planologische bescherming aan gebieden toekennen door hen aan te wijzen als “bijzondere provinciale natuurgebieden” of “bijzondere provinciale landschappen”. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan de bescherming van belangrijke weidevogelgebieden. Het NNN kent geen uniform beschermingsregime. Iedere provincie kan een eigen invulling geven aan bijvoorbeeld compensatie. Het beschermingsregime van overige op provinciaal niveau beschermde gebieden kan sterk verschillen tussen provincies.

3 Omschrijving plangebied

3.1 Algemeen

Het plangebied genaamd Randwijkse Rijndijk 14, Heteren (zie Afbeelding 1 voor de ligging) betreft een boerenerf met woonboerderij en aangrenzende opstallen nabij Heteren, gemeente Overbetuwe, provincie Gelderland.

Afbeelding 1. Ligging plangebied (rood omlijnd), zie voor regionale ligging kaartinzet rechtsonder.

3.2 Beschrijving

- Het plangebied betreft een boerenerf van een voormalige boomkwekerij aan de Randwijkse Rijndijk nabij Heteren. Bebouwing op dit erf bestaat uit een woonboerderij, twee grote opslagschuren en vijf kleinere opslagschuurtjes. Tussen de schuren en woningen is erfverharding bestaande uit betegeling aanwezig.
- De woonboerderij is bestemd als cultuurhistorisch erfgoed. Overige schuren op het erf worden gebruikt als opslag of hadden een functie ten aanzien van de boomkwekerij. De muren van de

schuren zijn veelal van steen of kunststof en zijn enkellaags zonder luchtsponw. De daken bestaan uit een dakpannendak op een houten lattenconstructie of enkellaags golfplaten.

- Opgaande begroeiing is aanwezig in het plangebied in de vorm van tuinbeplanting, gazon en enkele bomen.
- Ondergrondse ruimten zijn voor zover zichtbaar afwezig in het plangebied.
- Open water is afwezig in het plangebied. Aan de oostzijde van het plangebied bevindt zich een greppel, welke ten tijde van het verkennend veldonderzoek droog stond. In periodes van veel regenval bevat deze greppel waarschijnlijk wel water.
- Verlichting bestaat uit woon- en tuinverlichting. Verder kunnen de schuren bij (nachtelijk) gebruik worden verlicht.
- Het plangebied ligt te midden van agrarisch gebied. Boomgaarden, uiterwaarden en akkers bevinden zich in de directe omgeving.
- De Randwijkse Rijndijk vormt een nabijgelegen lijnvormige element.

Zie bijlage 1 voor een foto-impressie van het plangebied.

Afbeelding 2. Boerenerf met daarop de te slopen schuren te zien. Op de achtergrond de woonboerderij die behouden blijft.

Afbeelding 3. De twee te slopen grote kunststof schuren op het achterterrein van het boerenerf.

3.3 Voorgenomen ontwikkelingen

De agrarische bedrijfslocatie wordt herontwikkeld. Hiervoor is een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk. Het plangebied heeft geen bedrijfsfunctie meer en wordt ontwikkeld waarbij de woonboerderij wordt gerenoveerd. De opstallen en schuren worden gesloopt. Bomen in het

plangebied blijven behouden, er vinden dus geen kapwerkzaamheden plaats. Afbeelding 2 toont de herinrichting van het terrein.

3.4 Planning

De exacte planning is niet bekend.

Afbeelding 2. Nieuwe situatie na herontwikkeling plangebied.

4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden

4.1 *Wet natuurbescherming*

4.1.1 Natura 2000

De Rijntakken vormen het meest dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, gelegen aan de overzijde van de Randwijkse Rijndijk op ca. 40 meter ten noorden van het plangebied³. Invloeden (ook van buitenaf) mogen de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden niet in gevaar brengen. Ter ondersteuning van de effectbeoordeling is de Effectenindicator⁴ geraadpleegd. Op basis hiervan en de aard van de activiteiten die in het plangebied zullen plaatsvinden valt op voorhand uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact (trilling, licht, geluid, optische verstoring, etc.) op de wezenlijke waarden en kenmerken van bovengenoemd gebied. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk.

4.2 Omgevingsverordening

4.2.1 Gelders Natuurnetwerk

Het meest dichtstbijzijnde onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het plas-dras perceel ten westen van de Renkumse Veerweg op ca. 550 meter ten noordwesten van het plangebied (Afbeelding 3). De meest dichtbijgelegen Groene ontwikkelingszone ligt op 40 meter afstand en betreft het Natura 2000-gebied De Rijntakken strook. Op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt op voorhand uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op de wezenlijke waarden en kenmerken van bovengenoemde gebieden. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk.

3 http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_natura2000

4 <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicatorappl.aspx?selectGebied=38&selectActiviteit=Woningbouw&submit=Toon+effecten&subj=effectenmatrix>

4.2.2 Belangrijk weidevogelgebied

Het meest dichtbijgelegen bestemde Belangrijk weidevogelgebied betreft de uiterwaarden gelegen ten noorden van Randwijk op een afstand van 1,2 kilometer. Op basis van de afstand en de aard van de activiteiten die in het plangebied zullen plaatsvinden valt op voorhand uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact (trilling, licht, geluid, optische verstoring, etc.) op de wezenlijke waarden en kenmerken van bovengenoemd gebied. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk.

Afbeelding 3. Ligging plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van Gelders Natuurnetwerk, Groene ontwikkelzone en Weidevogelgebieden (Bron: <https://gldanders.planoview.nl>).

5 Onderzoeksresultaten beschermde soorten

5.1 *Algemeen*

Het verkennend veldonderzoek is uitgevoerd op 21-11-2018 door M. van der Neut, ecologisch deskundige⁵ bij Ecoresult B.V. Het complete plangebied is – daar waar nodig – met hulp van een verrekijker en zaklamp onderzocht.

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is geraadpleegd om een indruk te krijgen over de aanwezigheid van beschermde soorten rondom het plangebied. In dit rapport gepresenteerde NDFF-waarnemingen zijn maximaal 5 jaar uit.

Voor zover bekend zijn andere bronnen met relevante informatie afwezig of voegen niets extra's toe op de NDFF data en het veldbezoek. Op basis van het bronnenonderzoek en de aanwezige habitats was een goede inschatting van de potenties en aan- of afwezigheid van de beschermde soorten te maken.

De resultaten in dit rapport hebben een geldigheid van 3 jaar.

5 Voor een definitie van ecologisch deskundige wordt verwezen naar <https://mijn.rvo.nl/ecologisch-deskundige?inheritRedirect=true>

5.2 Soorten Vogelrichtlijn

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Boomvalk	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Havik	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Huismus	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Roek	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Wespendief	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Zwarte Wouw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Oehoe	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km

Tabel 2. Waargenomen vogels met vaste rust- of verblijfplaatsen binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd op 3-12-2018.

5.2.1 Bronnenonderzoek

5.2.2 Verkennend veldonderzoek

5.2.2.1 Jaarrond beschermde nesten

Het plangebied is geschikt voor gebouwbewonende vogels met jaarrond beschermde nesten, te weten huismus. Huismus is tijdens het veldbezoek verspreid binnen het hele plangebied waargenomen in het aanwezige groen en op de verschillende bebouwing. Geschikte locaties voor vaste rust- en verblijfplaatsen zijn onder andere aanwezig onder dakpannen en op houten balken van de kleinere schuurtjes en de woonboerderij. De grote kunststof schuren zijn ongeschikt als verblijfplaats voor huismus. Hier bevinden zich geen gaten of kieren, ook zijn dakpannen hier afwezig. Andere gebouwbewonende soorten als gierzwaluw, kerkuil, steenuil, ooievaar, grote gele kwikstaart of slechtvalk zijn redelijkerwijs uit te sluiten. De schuurtjes zijn te laag voor gierzwaluw om te fungeren als verblijfplaats. De twee grotere schuren zijn ongeschikt wegens het ontbreken van dakpannen, kieren en gaten in de gevels. Bovendien is gierzwaluw over het algemeen een soort van stedelijk gebied. De

gierzwaluwwaarneming uit de NDFF is waarschijnlijk afkomstig uit de kernen Heteren of Renkum. De soort komt dus redelijkerwijs niet voor in het plangebied. Het hele plangebied is zowel uitpandig als inpandig onderzocht op sporen van met name uilen. In geen van de gebouwen zijn nestkasten aanwezig of zijn sporen van aanwezigheid zoals poepstrepen, braakballen of veren aangetroffen. Grote gele kwikstaart heeft zijn broedgebied langs beken en rivieren in het zuiden en oosten van Nederland en kan redelijkerwijs worden uitgesloten op basis van het ontbreken van dergelijke plaatsen in en rond het plangebied. Een ooievaarsnest is duidelijk zichtbaar wanneer aanwezig. Een dergelijk nest is tijdens het veldbezoek niet waargenomen. De slechtvalk broedt in stedelijke omgeving op hoge bebouwing welke in het plangebied niet aanwezig is.

Het plangebied is ongeschikt voor vogels met jaarrond beschermde nesten in bomen, zoals boomvalk, buizerd, roek, havik en wespandief. In en rond het plangebied zijn geen bomen aangetroffen waarin boomnesten aanwezig zijn, derhalve is aanwezigheid uitgesloten.

5.2.3 Niet jaarrond beschermde nesten

Het plangebied is geschikt voor categorie 5 soorten zoals boerenzwaluw, huiszwaluw, koolmees, spreeuw en pimpelmees. De bebouwing is geschikt voor voortplantingsplaatsen van deze soorten.

5.2.3.1 *Algemene broedvogels*

Het plangebied is geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels (gebouw-, struik- en boombroeders). Verscheidene algemene vogelsoorten zijn waargenomen in en om het plangebied tijdens het veldbezoek waaronder: merel, heggenmus, roodborst, winterkoning en houtduif.

5.2.4 Effectbeoordeling en toetsing

5.2.4.1 *Jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is geschikt als voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaats van gebouwbewonende vogels met jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen, te weten huismus. De sloop en renovatiewerkzaamheden kunnen invloed hebben op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen. Hierdoor kunnen de verbodsbepalingen Art 3.1 lid 2, 4 en 5 (zie Tabel 1) van de Wnb worden overtreden.

Aanvullend veldonderzoek is daardoor nodig om te bepalen:

- of voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van huismus in het plangebied aanwezig zijn. Ook moet worden onderzocht of het plangebied tot (essentieel) functioneel leefgebied behoort. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd in de periode 1 april - 15 mei door middel

van 2 veldonderzoeken of in de periode 10 maart - 20 juni door middel van 4 veldonderzoeken. De tussenliggende tijd tussen beide veldonderzoeken is minimaal 10 dagen. De aanpak voor het aanvullend veldonderzoek is conform de eisen⁶ die het bevoegd gezag hieraan stelt. Indien voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van huismussen aanwezig zijn én door de werkzaamheden een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming wordt overtreden dient een ontheffing of vergunning in bezit te zijn voordat met de werkzaamheden kan worden gestart.

5.2.4.2 Niet jaarrond beschermde nesten

Vogels met niet jaarrond beschermde nesten zijn vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan en die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

In dezen zijn er geen ecologische omstandigheden waardoor categorie 5 soorten in het plangebied jaarrond beschermd dienen te zijn. Het betreft een lokaal en regionaal algemene vogels. In de directe omgeving zijn voldoende geschikte structuren die als alternatief gebruikt kunnen worden. Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus). Werken binnen het broedseizoen is enkel mogelijk indien er geen bezette nesten worden verstoord. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt is voorafgaand aan de werkzaamheden een controle door een deskundig ecooloog noodzakelijk.

5.2.4.3 Algemene broedvogels

Het plangebied is geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels (gebouw-, struik- en boombroeders). Verscheidene algemene vogelsoorten zijn waargenomen in en om het plangebied tijdens het veldbezoek.

Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van algemene vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus). Werken binnen het broedseizoen is enkel mogelijk indien er geen bezette nesten worden verstoord. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt is voorafgaand aan de werkzaamheden een controle door een

⁶ <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-009-Kennisdocument-Huismus-1.0.pdf>

deskundig ecooloog noodzakelijk.

5.3 Soorten Habitatrichtlijn

5.3.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Poelkikker	Amfibieën	wnb-hrl	0 - 1 km
Rugstreeppad	Amfibieën	wnb-hrl	0 - 1 km
Rivierrombout	Insecten - Libellen	wnb-hrl	0 - 1 km
Zandhagedis	Reptielen	wnb-hrl	0 - 1 km
Bever	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Franjestaart	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Watervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Kamsalamander	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Vroedmeesterpad	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Gevlekte witsnuitlibel	Insecten - Libellen	wnb-hrl	1 - 5 km
Gladde slang	Reptielen	wnb-hrl	1 - 5 km

Tabel 3. Waargenomen habitatrichtlijnsoorten binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd 3-12-2018.

5.3.2 Verkennend veldonderzoek

5.3.2.1 Vleermuizen

Het plangebied is geschikt voor gebouwbewonende vleermuizen. Geschikte locaties voor verblijfplaatsen zijn aanwezig in de woonboerderij en de twee met dakpannen bedekte kleine schuurtjes in spleten tussen de houten steunbalken en opgetimmerde balken en planken en tussen het dak en de houten balken. Deze schuurtjes zijn geschikt als kraam-, zomer-, paar- en winterverblijfplaats. Laatstgenoemde voor solitaire of enkele dieren. De te verwachten soorten zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en gewone grootoorvleermuis. Andere soorten vleermuizen worden op basis van de aanwezige beschikbare ruimten niet verwacht. Waarnemingen van baardvleermuis en franjestaart zijn hoogstwaarschijnlijk afkomstig van overwinterende dieren in nabijgelegen steenfabrieken of andere ondergrondse

complexen. De twee grote kunststof schuren en de twee overige met golfplaten bedekte schuren zijn ongeschikt voor vleermuizen wegens het ontbreken van gaten, kieren en andere beschutte plekken. Het plangebied is ongeschikt voor boombewonende vleermuizen (watervleermuis). Bomen zijn aanwezig in het plangebied. Deze bomen bevatten echter geen gaten, kieren of scheuren waardoor zij ongeschikt zijn voor dergelijke vleermuissoorten.

Het plangebied is tevens potentieel geschikt als niet essentieel functioneel leefgebied (vliegroute en foerageergebied) voor vleermuizen. Lijnvormige en windluwe structuren in de vorm van aaneengesloten groenstructuren en bosschages zijn afwezig.

5.3.2.2 Overige Habitatrichtlijn soorten

Het plangebied is ongeschikt voor de volgens het bronnenonderzoek in de omgeving aanwezige habitatrichtlijnsoorten poelkikker, gevlekte witsnuitlibel, rivierrombout, bever, vroedmeesterpad en kamsalamander en rugstreepad wegens het volledig ontbreken van open water in en grenzend aan het plangebied. Verder is geschikt habitat in de vorm heidevelden met open zandplekken afwezig waardoor gladde slang en zandhagedis met zekerheid kunnen worden uitgesloten.

5.3.3 Effectbeoordeling en toetsing

In deze effectbeoordeling worden uitsluitend de habitatrichtlijnsoorten behandeld waarvoor het plangebied – op basis van dit oriënterende onderzoek – potentie biedt. In dit geval betreft dit potentie voor verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van vleermuizen.

Aanwezigheid van vleermuizen in gebouwen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en gewone grootoorvleermuis) is in het plangebied niet uit te sluiten. Sloopwerkzaamheden kunnen invloed hebben op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen. Hierdoor kunnen de verbodsbepalingen Art 3.5 lid 2 en 4 (zie Tabel 1) van de Wnb worden overtreden.

Aanvullend onderzoek is nodig in de periode 15 mei tot en met 15 juli en 15 augustus tot 15 september middels 5 bezoeken (3 in eerste periode en 2 in tweede periode), om te bepalen of:

- Voortplantingsplaatsen en/of vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn. De tussenliggende tijd tussen de veldonderzoeken is minimaal 20 dagen. De aanpak voor het aanvullend veldonderzoek is conform de eisen⁷ die het bevoegd gezag hieraan stelt. Indien vleermuizen aanwezig zijn dient een ontheffing of vergunning in bezit te zijn voordat met verstorende werkzaamheden kan worden gestart.

⁷ Vleermuisprotocol 2017

5.4 Nationaal beschermde soorten

5.4.1 Bronnenonderzoek NDFF

Soort	Soortgroep	Provinciale vrijstelling	Afstand
Alpenwatersalamander	Amfibieën	Nee	0 - 1 km
Bastaardkikker	Amfibieën	Ja	0 - 1 km
Bruine kikker	Amfibieën	Ja	0 - 1 km
Gewone pad	Amfibieën	Ja	0 - 1 km
Kleine watersalamander	Amfibieën	Ja	0 - 1 km
sleedoornpage	Insecten - Dagvlinders	Nee	0 - 1 km
Hazelworm	Reptielen	Nee	0 - 1 km
Levendbarende hagedis	Reptielen	Nee	0 - 1 km
Ringslang	Reptielen	Nee	0 - 1 km
Grote modderkruiper	Vissen	Nee	0 - 1 km
Aardmuis	Zoogdieren	Ja	0 - 1 km
Boommarter	Zoogdieren	Nee	0 - 1 km
Bosmuis	Zoogdieren	Ja	0 - 1 km
Bunzing*	Zoogdieren	Ja *	0 - 1 km
Dwergmuis	Zoogdieren	Ja	0 - 1 km
Dwergspitsmuis	Zoogdieren	Ja	0 - 1 km
Eekhoorn	Zoogdieren	Nee	0 - 1 km
Egel	Zoogdieren	Ja	0 - 1 km
Haas	Zoogdieren	Ja	0 - 1 km
Huisspitsmuis	Zoogdieren	Ja	0 - 1 km
Konijn	Zoogdieren	Ja	0 - 1 km
Ree	Zoogdieren	Ja	0 - 1 km
Steenmarter	Zoogdieren	Nee	0 - 1 km
Veldmuis	Zoogdieren	Ja	0 - 1 km
Vos	Zoogdieren	Ja	0 - 1 km
Wezel*	Zoogdieren	Ja *	0 - 1 km
Vuursalamander	Amfibieën	Nee	1 - 5 km
grote parelmoervlinder	Insecten - Dagvlinders	Nee	1 - 5 km
grote vos	Insecten - Dagvlinders	Nee	1 - 5 km
Adder	Reptielen	Nee	1 - 5 km
Brede wolfsmelk	Vaatplanten	Nee	1 - 5 km
Dreps	Vaatplanten	Nee	1 - 5 km
Groot spiegelklokje	Vaatplanten	Nee	1 - 5 km
Grote bosaardbei	Vaatplanten	Nee	1 - 5 km
Kartuizer anjer	Vaatplanten	Nee	1 - 5 km
Kluwenklokje	Vaatplanten	Nee	1 - 5 km
Muurbloem	Vaatplanten	Nee	1 - 5 km
Stijve wolfsmelk	Vaatplanten	Nee	1 - 5 km
Damhert	Zoogdieren	Nee	1 - 5 km
Das	Zoogdieren	Nee	1 - 5 km
Edelhert	Zoogdieren	Nee	1 - 5 km
Hermelijn*	Zoogdieren	Ja *	1 - 5 km
Rosse woelmuis	Zoogdieren	Ja	1 - 5 km
Tweekleurige bosspitsmuis	Zoogdieren	Ja	1 - 5 km
Wild zwijn	Zoogdieren	Nee	1 - 5 km

Tabel 4. Waargenomen Nationaal beschermde soorten (Andere soorten § 3.3 Wnb) binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd 3-12-2018.

* Per 1-1-2019 naar verwachting niet meer vrijgesteld.

5.4.2 Verkennend veldonderzoek

5.4.2.1 *Vaatplanten*

Beschermde plantensoorten zijn tijdens het verkennend veldonderzoek niet aangetroffen en worden tevens niet verwacht in het plangebied aanwezig te zijn. Veel plantensoorten zijn uit te sluiten op basis van druk stedelijk gebied, afwezigheid van water en afwezigheid van natuurterreinen. Het groen in het plangebied bestaat enkel uit aangeplante sierplanten en struiken afgewisseld met gazon en agrarisch landschap. Dit sluit de aanwezigheid van zeldzame soorten als brede wolfsmelk, dregs, kartuizer anjer, grote bosaardbei en kluwenklokje redelijkerwijs uit. Op de muren van de bebouwing groeien geen beschermde muurplanten (muurbloem).

5.4.2.2 *Grondgebonden zoogdieren*

De randen van het plangebied zijn geschikt als functioneel leefgebied voor bunzing, wezel, hermelijn (per 1-1-2019 waarschijnlijk niet meer vrijgesteld) en steenmarter. Geschikt habitat is aanwezig in de vorm van groene tuinen aan de woonhuizen. Vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soorten zijn redelijkerwijs uitgesloten wegens het ontbreken van steenstort, houtstapels en oude schuren. Het hele plangebied is in- en uitpandig onderzocht op sporen van met name steenmarter. In het plangebied zijn geen sporen van bewoning (latrines, prooiresten, ligplaatsen) aangetroffen. Een foeragerend of passerend dier is niet uitgesloten echter betreft het plangebied geen essentieel leefgebied.

Het plangebied is verder enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten zoogdieren waarvoor in Gelderland een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreffen o.a. de egel, bosspitsmuis, huisspitsmuis, bosmuis. Het groen in het plangebied bestaat uit het groen in tuinen omsloten door open agrarisch landschap. Geschikt habitat voor eekhoorn, waterspitsmuis en boommarter is derhalve afwezig.

Waterspitsmuis is een soort van heldere sloten met een gevarieerde en goed ontwikkelde water- en oevervegetatie. Dergelijk habitat ontbreekt in het plangebied. De das leeft in allerlei soorten biotopen, met een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. De soort zou dus voor kunnen komen in en rond het plangebied. Het plangebied zelf betreft echter geen potentieel essentieel onderdeel van functioneel leefgebied. In de omgeving zijn veel vergelijkbare boerenerven aanwezig. Bovendien is er geen burcht en zijn er geen sporen van dassen aangetroffen tijdens het verkennend veldonderzoek.

5.4.2.3 *Dagvlinders*

Het plangebied is ongeschikt voor volgens het bronnenonderzoek in de omgeving aanwezige

sleedoornpage, grote parelmoervlinder en grote vos. Ecologisch beheerde terreinen, voedselarme zandgronden, arme wegbermen, kruiden- en bloemrijke graslanden of anderzijds natuurlijke terreinen zijn afwezig waardoor aanwezigheid van deze soorten is uitgesloten. Sleedoornpage valt met zekerheid uit te sluiten door het ontbreken van sleedoorn.

5.4.2.4 *Amfibieën, reptielen en vissen*

Het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten amfibieën waarvoor in Noord-Brabant een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreffen o.a. de bruine kikker en gewone pad (landhabitat). Voor vuursalamander, grote modderkruiper, levendbarende hagedis, ringslang, adder alpenwatersalamander, vinpootsalamander en hazelworm is geschikt habitat in de vorm van open water of poelen, bos of heidelandschap afwezig.

5.4.3 Effectbeoordeling en toetsing

Het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Gelderland een vrijstelling geldt (per 1-1-2019 zijn kleine marterachtigen niet meer vrijgesteld in Gelderland). Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt voor deze soorten altijd de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs verwacht van men kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen⁸.

⁸ Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 *Beschermde gebieden*

6.1.1 Wet natuurbescherming

Op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden valt op voorhand uit te sluiten dat de activiteiten de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden zullen aantasten. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een ontheffing of vergunning is niet nodig.

6.1.2 Omgevingsverordening

Op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden valt op voorhand uit te sluiten dat de activiteiten negatieve effecten hebben op het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en groene ontwikkelzones. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een vergunning is niet nodig.

6.2 *Beschermde soorten*

6.2.1 Soorten Vogelrichtlijn

6.2.1.1 *Huismus*

Voorgenomen sloopwerkzaamheden kunnen leiden tot een negatief effect op potentieel aanwezige voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen en/of functioneel leefgebied van de huismus. Verbodsbepalingen Art 3.1 lid 2, 4 en 5 van de Wnb kunnen worden overtreden. Aanvullend veldonderzoek is nodig in de periode 1 april - 15 mei door middel van 2 veldbezoeken (of 4 veldbezoeken in de periode 10 maart-20 juni). Indien voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van huismussen aanwezig zijn én door de werkzaamheden een verbodsbepaling van de Wet

natuurbescherming wordt overtreden dient een ontheffing of vergunning in bezit te zijn voordat met de verbodsbepaling overtredende werkzaamheden kan worden gestart.

6.2.1.2 *Categorie 5 soorten*

Potentieel aanwezige categorie 5 soorten (o.a. spreeuw, pimpelmees en koolmees) betreffen lokaal en regionaal algemene vogelsoorten met voldoende alternatieven en zijn derhalve niet jaarrond beschermd. In gebruik zijnde nesten mogen in principe nooit worden verstoord. Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten of buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus). Werken binnen het broedseizoen is enkel mogelijk indien er geen bezette nesten worden verstoord. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt is voorafgaand aan de werkzaamheden een controle door een deskundig ecooloog noodzakelijk.

6.2.1.3 *Algemene vogels*

Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van algemene vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus). Werken binnen het broedseizoen is enkel mogelijk indien er geen bezette nesten worden verstoord. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt is voorafgaand aan de werkzaamheden een controle door een deskundig ecooloog noodzakelijk.

6.2.2 Soorten Habitatrichtlijn

6.2.2.1 *Vleermuizen*

De voorgenomen ontwikkelingen leiden tot een negatief effect op potentieel aanwezige voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis). Hierdoor kunnen de verbodsbepalingen Art 3.5 lid 2 en 4 (zie Tabel 1) van de Wnb worden overtreden. Aanvullend onderzoek is nodig in de periode 15 mei tot en met 15 juli en 15 augustus tot 15 september middels 5 bezoeken.

6.2.3 Nationaal beschermde soorten

Het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Noord-Brabant een vrijstelling geldt. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wél geldt

voor deze soorten de algemene zorgplicht.

6.2.4 Overzicht benodigd aanvullend onderzoek

Soortgroep	Onderzoeksperiode											
	Januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december
huismus												
vleermuizen												

Tabel 5: Benodigd aanvullend onderzoek en onderzoeksperiodes.

7 Geraadpleegde bronnen

7.1 *Internet*

Beschermde gebieden

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

<https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>

Nationale Databank Flora en Fauna

<http://app.quickscanhulp.nl/>

Natuurwetgeving en kennisdocumenten

<http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-01-01#Hoofdstuk2>

www.rvo.nl

<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

PDOK – Publieke Dienstverlening op de Kaart

<http://pdokviewer.pdok.nl>

Vleermuisprotocol 2017

<http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>

Bijlage 1 Foto-impressie plangebied

Binnenzijde van te slopen schuur zonder beschermde ecologische potenties

Achterzijde van de te slopen schuren. Op de achtergrond de woonboerderij die behouden blijft.

Braakliggend terrein (gazon) naast de grote opslagschuur op het achterterrein van het boerenerf.